תרבות

"תפסתי ריקשה אחת וביקשתי שייקח אותי לחנות בגדים. קניתי תלבושת הודית מלאה, כולל טיקה. נראיתי הודית או כמו אחת שנשואה להודי. חשבתי שככה זה יגן עליי מהסתערויות דומות בעתיד"

מיה רבינוביץ' (34) מחייכת כשהיא כמעט לקראת סוף סיפור המסעות שלה, לוקחת נשימה, מעמיקה את החיוך השקט והנעים שלה ואומרת: "אז חזרתי לתל אביב, תמיד אני חוזרת בסוף לתל אביב כי כאן זה המקום שלי, המרכז שבו טוב לי ונוח לי לפעול".

והמסעות של רבינוביץ', שהוציאה עכשיו ספר רוחני המיועד לילדים (ואולי הספר הראשון מסוגו בישראל, ראו מסגרת), לא רגילים למרות שהם נראים מבחוץ כמו מסעות רגילים של ישראלים שסיימו את הצבא ויוצאים למזרח. הם לא כאלה. כי רבינוביץ' יכולה לתאר מעכשיו ועד הבוקר הבא את כל המקומות בעולם שכף רגלה דרכה בהם, מה שמשנה זה עומק המסע שעשתה פנימה לתוך עצמה והאוצרות שמצאה בפנים, שמאפשרים לה עכשיו להיות בטוחה בדרך המקצועית שלה: כותבת לילדים, או במילים שלי: מדריכה לילדים והוריהם באמצעות ספרים.

פגישה על הר

רבינוביץ' נולדה ביפו למשפחת וילנסקי. את אביה מכירים צלמי העיר בשל הסטודיו שלו לייצור צילום שבו עובדת גם אמה. את אחותה, שירה וילנסקי, מכירים מהטלוויזיה (בעיקר מ"השמינייה") ויש לה אח בכור, עורך סאונד.

"אנחנו משפחה שורשית ביפו", היא מספרת אחרי שהתלבטה קצת בין סוגי הקפה ובחרה באמריקנו. "דור שני בארץ. אבא שלי תמיד היה כחול לבן כזה. איש עבודה שמעדיף תמיד עבודה ישראלית ובעלי מקצוע ישראלים. בעצם, כולנו במשפחה אנשי עבודה".

על הילדות היא לא מתעכבת יותר מדי. "ילדות טובה", היא אומרת ומדלגת בחן לתקופת הצבא: "הייתי מפקדת בחיל קשה. שנתיים שירתי בבסיס בערבה וזאת הייתה בעצם הפעם הראשונה שחוויתי חיים מחוץ לעיר, מחוץ לתל אביב".

חודש אחרי השחרור כבר הייתה רבינוביץ' על המטוס בדרך לתאילנד עם שתי חברות. הנחיתה לא הייתה קלה. רבינוביץ': "מיד כשהגענו לשם דיווחו לנו על אסון המסוקים. זה דכדך אותנו מאוד וליווה אותנו בימים הראשונים".

לאט לאט היא הצליחה להשאיר את ישראל מאחור והיפשה נקודות אחיזה בתאילנד. היא מצאה אותן בבישול. זאת לא הייתה הפעם האחרונה שהאהבה הזאת שלה לבישול ולהסעדה הדריכה אותה והובילה אותה לתחנה הבאה.

בתום קורס קצר בבישול תאילנדי נפרדה רבינוביץ' משתי חברותיה ונסעה לנפאל. "היא מאוד נוגה, נפאל". היא מצאה אכסניה זולה והתמקמה. יצא, וכנראה לא במקרה, שהאכסניה הזו שכנה מול בית יתומים. רבינוביץ' נמשכה לשם. היא התיידדה עם המנהל האנגלי של המוסד, שהציע לה תמורת מיטה לעבוד עם הבנות היתומות. רבינוביץ' לא היססה ועברה לגור בחדר עם שבע ילדות עם עיניים עצובות. אז היא בישלה להן ולימדה אותן קצת דרמה, "עד שהרגשתי שאני נשאבת ונכנסת עמוק לתוך החיים שלהן ובעצם אני רוצה להמשיך במסע שלי".

התחנה הבאה הייתה הודו. רבינוביץ' לא שונה מהרבה מאוד ישראלים שגילו את הודו וגם שנים אחרי אותו גילוי ראשוני עדיין זורחות להם העיניים כשהם מדברים עליה. ההבדל הוא שלתוך זריחות המבט האלה שלה יש גם הרבה קרקע, חיבור לאדמה, חווק של ידע. בשום פנים ואופן לא תחושה שהיושבת מולך מרחפת ומשייטת בגבהים שאי אפשר לנחות מהם בלי להתרסק.

רבינוביץ' צוחקת כשהיא מספרת על הרגעים הראשונים שלה בהודו: "נחתי בדלהי. מיד כשיצאתי משדה התעופה הסתערו עליי המונים עם ריקשות שרוצים לקחת אותי לאנשהו. זה היה מהמם ומבהיל. תפסתי ריקשה אחת וביקשתי שייקח אותי לחנות בגדים. קניתי תלבושת הודית מלאה, כולל טיקה. יצאתי מהחנות מרוגמת. נראיתי הודית או כמו אחת שנשואה להודי. חשבתי שככה זה יגן עליי מהסתערויות דומות בעתיד".

תל אביב מעולם לא נראתה רחוקה יותר אז. רבינוביץ' חרשה את הודו במשך כמה חודשים עד שהחליטה שזהו, הספיק לה והיא חוזרת הביתה להתכונן ללימודים באוניברסיטה. ההכנות היו מצוינות. פסיכומטרי, חיזוק ציוני בגרות ואוטוטו כיבוש וחבישת ספסלי האוניברסיטה, אבל זה לא הרגיש לה טוב. רבינוביץ': "לא ידעתי מה לעשות והתחלתי לחכות לסימן מאלוהים שיגיד לי אם אני צריכה להישאר כאן".

משלא הגיע שום סימן אלוהי יצאה רבינוביץ' למסע השני והמשמעותי יותר להודו, המסע שבסופו תמצא עצמה בזוגיות שנמשכת עד היום עם אלכס (42), ישראלי שעד שהגיעה חי ארבע שנים בהימלאיה, אוסף אבנים נדירות וטובות ומוכר אותן במערב.

מה, נפגשתם על הר?

"משהו כזה. הגעתי להימלאיה. חשבתי ללכת על ההר הכי גבוה בעולם. חשבתי שזה יכול להיות נחמד. באחד הימים, בסוף איזה מסלול על ההר, נכנסתי לצ'אי שופ ושם אלכס היה. הפגישה איתו הייתה קצת מבלבלת. מצד אחד לא הפסקתי לחשוב עליו ומצד שני נראה לי תמוה לחיות כמו שהוא חי. אני זוכרת גם שכשהסתכלתי עליו הוא נראה לי צבעוני וכל מה שמסביב היה בשחור לבן. במשך חודש היינו רק ידידים. כל הזמן אמרתי לעצמי שהוא מבוגר ממני בתשע שנים וחוץ מזה, אני בטיול ומה כבר יכול לצאת מזה".

אז זהו, שיכול היה לצאת וגם יצא. רבינוביץ' נסעה לחודש לתאילנד להיות קצת עם עצמה וכשחזרה להודו, היא חזרה אליו. מאז הם יחד. עכשיו, כשהיא בהיריון השלישי שלה (יש לשניים שני בנים – עוז ורון), היא נזכרת בסיפורים הרומנטיים של אז ומתמוגגת. במעט אפשר לראות שגם היא נשארת צבעונית ומסביבה שחור לבן.

האבירים הבאים בתור

ספר הביכורים של רבינוביץ' נולד באמזונס, בברזיל. רבינוביץ': "אחרי כל התחנות במזרח, שכללו גם לימוד שלי ביפן טארוט, נומרולוגיה ואת מדע האינטואיציה אצל מדריכה בינלאומית, נסענו אלכס ואני לברזיל. יש לנו שם חבר מוזיקאי. הקמנו יחד איתו ועם עוד 40 איש מכל העולם חוות בריאות שמיועדת לטיפול בילדים ובמשפחות שלהם. המקום שם הוא מקום חלומי. יפה כל כך. גרנו שם איזו תקופה ואני הסתכלתי והתבוננתי הרבה בילדים שם ובדרך התנהגותם. אז נכון שהיו בילדים האלה הרבה מהשקט ומהרוגע של הטבע, אבל גם הם כבר נחשפו לעולם הלא פשוט שלנו וגם להם כבר יש צלקות.

"ככה ישבתי והתבוננתי בהם ושרבטתי על ניירות מה ואיך צריך לטפל בהם, איך להשתמש נכון בכוח שלהם. כתבתי את כל הרשמים על דפים ושמתי באיזה מקום. אח... איזו תקופה שם אלכס הציע לי להתחתן איתו. הוא רצה... טקס אינדיאני, אבל אני רציתי חתונה בבית. חזרנו ליש... ונכנסתי להיריון".

הקמת המשפחה הביאה גם לתמורה בעיסוק ובייעוד... בחיים. רבינוביץ': "עוז התחיל ללכת לגן. כשהוא היה ה... בצהריים הביתה שאלתי אותו איך היה היום שלו. הוא ה... עונה שהיה כיף. גם בימים שאחרי כן הוא היה מרוצה ש... כיף בגן. לא הצלחתי לחדור את הכיף הזה וללמוד קצת... יותר על העולם הפנימי שלו ומה עובר עליו. בעצם הי... כלי שבעזרתו אפשר יהיה לפתח איתו שיחות".

ואז קפצו לזיכרון שלה השרבוטים מהאמזונס. היא ... אותם והתעמקה והבינה. רבינוביץ': "אני חושבת שכל ... החיים שלי הובילו לכתיבת הספר הזה. הרגשתי שיש ל... סודות שאני רוצה לשתף בהם. הספר הזה הוא תמצית ... המסע שלי עד כה, זאת מתנה שלי להורים ולילדים".

יש כבר ספר נוסף בקנה?

"כן. זה ספר על אבירים, אבירי הירח, שמאסו בכב... ועברו לממלכת השמש, שמחפשים את האושר ומוצא... שהאושר הוא לא אם אני אהיה בנעליים של מישהו א... ושאף אחר לא יכול להחליף מישהו אחר".

רוח טובה

המסע של מיה רבינוביץ' (34) אל עומק התודעה התחיל ביפו, עבר בתאילנד, נפאל, הודו וברזיל והסתיים (בינתיים) בחזרה בתל אביב עם ספר ביכורים ראשון לילדים שמתאר בעברית של עכשיו רעיונות ומחשבות שלפעמים, ברגעי ייאוש ופחד, נדמה שאין להם מילים ★ ובונוס: בסוף יש גם מסר שווה

נעמי רייכמן // צילום: ריאן

הביקורת // אילה שלו

בין המלאכים לאושו

את קלפי הסודות אפשר לשאול כל שאלה שמטרידה ולשחק ולתקשר את המצוקה, החלומות, האהבות והפחדים

"קלפי סודות" (ספר וקלפי משחק) שיצרה מיה רבינוביץ' הוא למעשה חפיסת הטארות הראשונה לילדים. לא "טארות" במובן הזה שמצריך למידה מעמיקה ורחבה אלא טארות במובן המיידי, המשחקי, הכיפי, איפשהו בין קלפי המלאכים הקטנים לטארות של אושו.

הוראות המשחק מזמינות אתכם לשחק בשלושה סוגים של משחקים: גילוי סוד – לשאול שאלה ולקבל תשובה על נושא כללי כלשהו; גילוי סוד על עצמי – לקבל הכוונה לגבי תכונות "טובות" וכאלה שיש לחזק; וגילוי סוד עמוק – לקבל מידע מקיף יותר לגבי שאלה מטרידה.

וכשאנחנו אומרים "אתכם" אנחנו מתכוונים לילדים. אמנם לא מצוין לאילו גילאים המשחק מיועד, אבל הוא ללא ספק יכול להוות מחר משחק דמיוני לילדים, ומאידך כלי בשביל הורים (רוחניים) לפתח עם הילד שיחות על נושאים חשובים ולחזק אותו דרכן.

הספר מציג 21 דמויות, כל אחת מאוד מוגדרת וחד ערכית, שמסמלות תכונות רצויות. כל דמות כזאת מאוירת, מתוארת במספר מילים, ובתחתית העמוד גם מובאת דוגמה מהחיים הרלוונטית לדמות/תכונה. בין השאר אנחנו [illegible] ... אנו יכולים לבחור להתגבר על מיתוסים ולהיבוק ב"דרך הנבונה". המלך האחראי מספר לנו ש"אם נשקול ונתבונן נוכל להרוויח, כי נלמד לפעול כמלך מצליח". והילדה המאמינה מרגישה רוויקא שאם נאמין בחלומות נמצא את הדרך להגשים כל משאלה.

מה אפשר לשאול את הקלפים? ובכן, כמעט כל דבר. למשל – איך להתייחס למשהו חדש, מיהו חבר טוב, איך אני מרגיש עכשיו, מה אני חושב שאמא רוצה ממני – ועוד כהנה וכהנה שאלות שכמנהגן של טארות יחברו את השואל אל עצמו, מחשבותיו ורגשותיו.

"קלפי סודות" מוגש באריזה ייחודית, המשלבת את ספר הדמויות וקלפי המשחק בתוך מארז קרטון סגול עם כוכבים. האיורים מושקעים ומקסימים (איירה יולן מצגר), הדמויות מוצגות בחרוזים קלילים ובסך הכול החוויה היא של הנאה ושמחה.